

LÄSTIPS FÖR VUXNA – NOVEMBER , DECEMBER 2016

Romaner

Handbok för städerskor / Lucia Berlin

Lucia Berlin fick sitt stora genombrott elva år efter sin död, men hon är inte den enda författare som återupptäckts på senare tid bl.a. John Williams roman "Stoner" blev också en postum succé. Lucia Berlin skrev 76 noveller och till denna volym har 43 av hennes noveller valts ut. Hon bygger sina berättelser på egna personliga erfarenheter och det är inget lätt liv hon har haft. Hon växte upp i en dysfunktionell familj med missbruksproblem och fick som vuxen slita hårt för att ensam uppfostra och försörja sina fyra barn genom att bl.a. jobba som vårdbiträde, städerska, lärare etc. Det hårda livet präglar de flesta av hennes berättelser där drogmissbruk och alkoholism är återkommande teman. Novellerna utspelar sig på oglamörösa platser som tvättomater, sjukhus, öde gator och dysfunktionella hem. Hon skildrar på ett rakt och sakligt sätt mänskliga komplicerade relationer, får fram stämningar och känslolägen, är klarsynt, humoristisk och emellanåt mycket rå och drastisk t.ex. i novellen *Dr H A Moynihan* om barnbarnet som sommarjobbar på sin morfars tandläkarpraktik och tvingas göra en del blodiga uppdrag.

Läsaren får i novellerna möta och försöka förstå människor i olika utsatta livssituationer men i den inledande novellen *Angels tvättomat* står det "Den som säger att den vet precis hur det känns för någon annan är ett fån". Det är vardagliga, realistiska och okonstlat skrivna berättelser som så välförtjänt gets ut igen. En lättläst men absolut inte lättviktig volym! En av novellerna "Handbok för städerskor" har fått ge namn åt hela volymen. /LF

Flickorna / Emma Cline

Emma Clines debutroman har blivit en omtalad och litterär succé. Romanen är löst baserad på sekten kring den ökände Charles Manson, ledaren för Mansonfamiljen i Kalifornien och mest känd för mordet på skådespelaren Sharon Tate och hennes sällskap i augusti 1969. Romanen fokuserar på de unga kvinnor som samlas kring den Manson-liknande gurun Russell och så okritiskt låter sig utnyttjas. Den 14-åriga Evie Boyd, en helt vanlig tjej och romanens huvudperson, längtar efter frihet, kärlek och ett liv skilt från sina borgerliga och frånvarande föräldrar. Hon får i parken syn på en grupp unga kvinnor som letar efter mat i soptunnorna och som hon upplever som vilda och vackra. Hon dras speciellt till en av dem, ledaren Suzanne, och känner en omedelbar attraktion till henne. Hon följer med Suzanne till sektens ranch och blir en del av familjen som blint lyder gurun Russell. Det blir ett liv som präglas av internt maktspel, konkurrens och begär, ett liv med droger, smuts, svält och sexuellt tvång. Det är ruggigt, sorgligt, rått och mycket välskrivet. /LF

Trädgårdsfesten och andra noveller, Lycksalighet / Katherine Mansfield

Novellen "Lycksalighet" finns utgiven som en liten minipocket, av förlaget Novellix, lagom att läsa på bussen hem och tunn nog att få plats i fickan. Novellsamlingen Trädgårdsfesten och andra noveller är med sitt innehåll av nio noveller något tjockare. Vissa av novellerna är aldrig utgivna på svenska och urvalet är gjort för att visa på författarens bredd från satir till existentiellt vemod. Katherine Mansfield var samtidig med James Joyce och Virginia Woolf och räknas som en av Englands främsta novellister under mellankrigstiden. Hon beskriver ofta sina personer genom indirekt tal. Man blir nästan förvånad över hur väl hon beskriver en persons personlighet bara genom att berätta om en ganska alldaglig, tillsynes oviktig händelse. Katherine Mansfield växte upp på Nya Zeeland men tillbringade resten av sitt korta liv i Europa. Hon dog endast 34 år gammal. /KL

Glöm mig / Alexander Schulman

Alexander Schulman skriver om sitt förhållande till sin begåvade och framgångsrika mamma Lisette Schulman, dotter till Sven Stolpe. På ett smärtsamt och uppriktigt sätt skildrar han hur mammans långvariga alkoholism stått i vägen för deras kärlek och hur hans behov av bekräftelse och närhet sällan blivit uppfyllt. Som medberoende gör han vad han kan för att hjälpa sin mamma i alla lägen och han drivs av en längtan efter försoning. Det är lätt hänt att skildringar som denna slår över i något slags hämndlitteratur, men Alex Schulman lyckas med balansakten genom att grunda sin historia i den ömsesidiga kärleken. /CB

Poesi

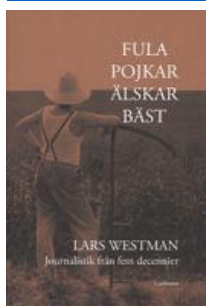
Sånger och formler / Katarina Frostenson

En lyriksamling behöver man inte läsa från pärm till pärm i kronologisk ordning. Man kan till exempel välja att endast läsa en enda dikt. Men när man börjar läsa Katarina Frostensons bok "Sånger och formler" är det svårt att sluta. Samlingen består av tre delar som har titeln: Drifter, I vidden och Sorgens gångar. Här finns mycket att hämta om man vill ha tips på bredvidläsning. Men det går också att helt bortse från det och bara läsa och ta till sig det man själv vill. Ett huvudtema i boken är en mors död, men sorgen varvas med kärlek. Frostenson kommenterar dagsaktuella händelser såväl som historiska. Dikten "Bråtesgång" är till exempel en sorgesång över skräpets långsamma förbränning. Katarina Frostensons språkkänsla är fantastisk. Det är en njutning att läsa hennes dikter högt. De har en rytm som frambringar bilder och känslor som känns både personliga och allmängiltiga. Ibland känns det som om hon vänder och vrider på ett litet banalt ord eller delar av en känd barnkammarvisa och får fram helt nya klanger. Katarina Frostenson fick Nordiska rådets pris för samlingen och en mer värdig vinnare har jag svårt att se. **Hc.03** /KL

Facklitteratur

Fula pojkar älskar bäst : journalistik från fem decennier / Lars Westman

Den som någon gång läst tidningen Vi har säkerligen också läst Lars Westmans artiklar i Bakvagnen. De har nästan blivit ett varumärke för tidningen – för han är ju så bra! Här får vi ta del av ett 70-tal artiklar och krönikor från hans långa journalistliv (tyvärr odaterade, vilket är en liten miss). Westman verkar ha en sorts naturbegåvning för att smälta in i alla möjliga osannolika sammanhang och okonstlat komma i kontakt med människor. Han skriver med en alldeles särskild ton, är alltid personlig och kan konsten att klurigt och ömsint lyfta fram storheten i både småsaker och omskakande historiska händelser. Det är oförutsägbart, roligt och väldigt mysigt – och boken lämpar sig mycket bra för fåtöjläsning nu när mörkret faller på och världen därute känns osäker... **Bb** 2015/ LJ

På gränsen mellan krig och fred : minnesbilder från Malmö 1939-1945

Den här fina boken är resultatet av Malmö stadsarkivs insamling av Malmöbornas minnen från andra världskriget. Fastän Sverige höll sig neutralt kom Malmö mycket påtagligt i närkontakt med kriget. Luftvärnseld under nätterna, sökljus som gled över himlen, granatsplitter som ungarna plockade med sig till skolan, nödlandande flygplan på Bulltofta, svenska nazister på Malmös gator, flyktingar från Danmark, Tyskland, Estland – här är berättelserna direkt från dem som var med. Man får oväntade inblickar i folks vardag: "Jag kommer ihåg en jul, vi hade en lite torr julgran och så kom flygplanen mullrande över och alla barren föll av!" Boken är genomtänkt och tematiskt uppbyggd, layouten är imponerande snygg, och det fantastiska bildmaterialet är väl valt för att lyfta fram berättelserna på bästa sätt. En lokalhistorisk pärla! **Ncba Skånehylla** 2015 /LJ

I köket hos Maj / Kristina Sandberg

För alla oss som slukade romanerna om hemmafrun Maj kommer denna kokbok som lök på den inkokta laxen eller grädde på det hemkokta äppelmoset. Majs liv kretsade till mycket stor del kring matlagning och köksbestyr och här får vi en inblick i hur maträtterna såg ut och hur kakorna skulle bakas. Även om inte alla recept låter så lockande idag så är det en härlig bok att bläddra i, inte minst för den nostalgiska layouten. Kakrecepten får mig dock att vilja knyta på mig förklädet... **Qcaa** 2016 /CB